

SLÁVNOSŤ BOHORODIČKY PANNY MÁRIE B

Včera večer sme ďakovali Pánu Bohu za uplynulý rok. Niektorí v kostole, niektorí len súkromne doma. Dnes, na začiatku nového roka, si pri stretnutiach s najbližšími želáme do nasledujúceho roka všetko dobré, zdravie, šťastie a tiež aj Božie požehnanie. Dnes, na Nový rok, nám Svätá Cirkev stavia pred náš duchovný zrak Pannu Máriu. V tejto úvahe chcem dať do popredia vetu z dnešného evanjelia: „*A Mária zachovávala všetky tieto udalosti vo svojom srdci a premýšľala o nich.*“ Dnes chcem spolu s vami premýšľať o veľkosti našej nebeskej Matky prostredníctvom modlitby Zdravas Mária.

V jednej skupine vo Svätej zemi ma asi po dvoch dňoch oslovila pútnička slovami, že nie je z mojich ovečiek. Povedala mi, že nie je katolíčka, ale evanjelička. Opýtal som sa jej, či sa jej náš zájazd páči? Povedala, že áno, až na tie vaše Zdravasy. Pochopil som, že naráža na modlitbu ruženca v autobuse. Snažil som sa jej niečo o Panne Márii vysvetliť, ale ako som zistil, zbytočne. Vtedy som si pomyslel, ako veľmi ďakujem za to, že som katolík a že mám takú úžasnú matku, akou je Panna Mária.

Modlitba Zdravas Mária pozostáva z troch častí. V prvej polovici sú dve časti. Prvá časť je posolstvo anjela, kde je vsunuté meno Mária a druhá časť je pozdrav Alžbety, kde je vsunuté meno Ježiš. Tretia časť, čiže druhá polovica modlitby, od slov Svätá Mária, je modlitba Cirkvi.

Teraz sa pokúsím vysvetliť takmer každé slovo z tejto modlitby, aby sme si uvedomili jeho dôležitosť. V Nazarete sa istého času robili archeologické výskumy, a to najmä v jaskyni Zvestovania, kde žila Panna Mária a kde sa na skalnej stene našiel nápis: „Che,“ čo je skratka slova gréckeho pozdravu: „*Chaire,*“ v preklade „Raduj sa!“ Preto náš preklad „Zdravas“ nie je celkom správny. Naši gréckokatolícki bratia začínajú túto modlitbu práve slovami: „*Raduj sa Mária...*“ Grécky pozdrav sa v tých časoch používal len pre tie najvznešenejšie osoby, ako sa vo vtedajšom Ríme používal pozdrav Ave. Napríklad Ave césar. Evanjelista Lukáš napísal svoje evanjelium v gréčtine, kde použil tento pozdrav Chaire. Čo ho k tomu viedlo? Boli to slová anjela, ktorý Pannu Máriu pozdravil týmto vznešeným pozdravom. A reakcia Panny Márie bola, že: „*Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala čo znamená takýto pozdrav.*“ (Lk , 29). Môžeme povedať, že anjelov pozdrav ju viac prekvapil ako samotné jeho posolstvo, lebo každá žena v tom čase túžila sa stať matkou prisľúbeného Mesiáša. Druhý výraz „*milostiplná,*“ je tiež nie celkom správne preložený. V origináli evanjelia by malo byť slovo „*kecharitomené*“ preložené ako „milosťou obdarená.“ «Obdarená milosťou,» čiže tá, «ktorá našla milosť u Boha.» Pri pozornom čítaní Starého zákona môžeme na viacerých miestach a pri viacerých osobnostiach sa stretnúť s takýmto oslovením (našiel si milosť u Boha). Anjel ďalej pokračuje: „*Pán s tebou.*“ Aj tu by som mohol uviesť veľa osobností Starého zákona, ktoré boli takto isto oslovené ako Panna Mária, ktorú práve týmto oslovením stavajú do jedného radu s veľkými vyvolencami Božími. „*Raduj sa, Mária, milosťou obdarená, Pán s tebou.*“ Toto sú slová anjela a tieto slová sa ozývajú v ústach kresťanov v celom svete až do dnešných čias.

Druhá časť prvej polovice modlitby je pozdrav Alžbety, ktorá Máriu víta slovami: „*Požehnaná si medzi ženami.*“ Kto mohol byť viac požehnaný ako Panna Mária? Ved' si to plným právom zaslúžila, lebo pod svoje srdce prijala Spasiteľa sveta. Je obdivuhodné, ako to vedela Alžbeta, lebo vtedy neboli telefóny a medzi Nazaretom a Ain Karemom je vzdialenosť okolo 150 km. Je jasne vidieť, ako Alžbeta tieto slová povedala z vnuknutia Ducha Svätého. Ďalšie slová: „*A požehnaný je plod tvojho života*“, sú vyjadrené v slovách Alžbety: „*Odkiaľ mám to šťastie, že Matka môjho Pána prichádza ku mne?*“ V tejto vete prvý raz odznelo slovo, ktoré je najvyšším titulom Márie, ktoré je dôkazom, že plod pod jej srdcom je Božie Slovo. Druhá božská osoba

s menom **Ježiš**. Meno Ježiš, ako som už uviedol v modlitbe Anjel Pána, bolo do modlitby Zdravas vsunuté až v stredoveku.

A teraz prikróčme k tretej časti tejto modlitby, ktorá po mene Ježiš začína slovami: **Svätá Mária**. Čo je svätosť, to som podrobne vysvetlil na slávnosť Všetkých svätých. Ale aspoň krátke vysvetlenie, že pôvodný význam tohto slova svätosť je: «*oddelená pre Boha*.» Ved', ak je niekto na svete oddelený pre Boha, tak nadovšetko Panna Mária, ktorá sa stala Matkou Božieho Syna v jej nepoškvrnenom živote.

Ďalej nasledujú slová: **Matka Božia**. Na Efezskom koncile v roku 431 koncilní otcovia vyhlásili dogmu, že Panna Mária je Theotokos, čo v preklade znamená Božia rodička, čiže, Panna Mária, v ktorej sa počal z Ducha Svätého Boží Syn a stal sa človekom. To znamená, že v osobe človeka Ježiša je aj Druhá Božská osoba, a to Boží Syn. Tento titul vyslovila Alžbeta, keď Máriu nazvala «*matkou môjho Pána*,» čo zahŕňa všetko, čo o Márii treba povedať. Jasne vieme, že jej materstvo bolo dielom Ducha Svätého.

Ďalej sa modlíme: **Pros za nás hriešnych**. Osobitné problémy prináša táto stať, v ktorej Pannu Máriu prosíme, aby u Pána Boha orodovala za nás hriešnych, a to nadovšetko „*teraz a v hodinu našej smrti*.“ Túto pravdu nám vyčítajú bratia protestanti, ale najviac Kalvín, ktorý tvrdo zdôrazňuje, že prostredník medzi Bohom a ľuďmi je len Ježiš Kristus a nikto iný. Lenže, my veríme, že duše spravodlivých zosnulých sú v spoločenstve svätých, čo si pripomíname 1. novembra. Títo svätí sa v nebi u Pána Boha môžu prihovárať s Pannou Máriou za nás a my ich môžeme o tento príhovor prosieť. Naši bratia protestanti túto možnosť popierajú. A tak Pannu Máriu na záver modlitby prosíme, «*aby za nás orodovala teraz i v hodinu našej smrti*.» To «teraz» je v našej moci. Život viery alebo odmietnutie viery sa odohráva «teraz.» Teraz sa môžeme rozhodnúť pre Ježiša a život podľa evanjelia. V Nazarete, v kostole Svätého Jozefa, zdôrazňujem a odporúčam modliť sa za šťastnú hodinu smrti, lebo nikomu z nás nesmie byť ľahostajné, ako budeme zomierať, či zaopatrení sviatosťami alebo bez nich. Nikdy si nesmiem povedať, že si budem žiť, ako sa mi zachce, ved' sa na smrteľnej posteli zmierim s Bohom. Dávam otázku: „*Budeš mať čas?*“

Milí priatelia, možno ste si pri modlitbe Zdravas Mária nikdy nepomysleli, akú hodnotu má v nej každé slovo. Priznajme si, že ju väčšinou odriekame bez rozmýšľania. Aby to tak nebolo, preto som vám pripravil toto zamyslenie.

Všetkým vám prajem a vyprosujem zdravie, šťastie a nadovšetko Božie požehnanie do nasledujúceho roku 2024.

Pripravil Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.